

Feiten en procedure in eerste aanleg

2.

Voor wat de relevante feiten, de situering en de structuur van de divers familiale vennootschappen, alsook de problematiek en de aanleiding tot de oorspronkelijke vordering tot aanstelling van een voorlopig bewindvoerder betreft, kan het hof volstaan met een verwijzing naar wat hieromtrent op de bladzijden één tot vier in de hier bestreden en op 18 december 2013 gewezen beschikkingen in kortgeding in de zaken C/13/00014 en C/13/00015 op identieke wijze werd uiteengezet.

3.

In hun voor de eerste rechter neergelegde syntheseconclusie vorderden zowel de BVBA J. [REDACTED] en de BVBA AMUSE ten aanzien van de NV EURO B. [REDACTED] (C/13/00014), als de BVBA N. [REDACTED] M. [REDACTED] ten aanzien van de NV BELGIAN B. [REDACTED] S. [REDACTED] (C/13/00015) :

" Een voorlopig bewindvoerder aan te stellen ..., met toekenning aan hem van alle bevoegdheden van de raad van bestuur en van de gedelegeerd bestuurder, waarbij de bevoegdheden van de raad van bestuur en de gedelegeerd bestuurder worden opgeschort gedurende de periode tijdens de welke de voorlopig bewindvoerder in functie is;

PAGE 03-00000004542-0003-0012-01-01-4

50146

Voor recht te zeggen dat in het bijzonder, doch niet limitatief, tot de opdracht van de voorlopig bewindvoerder behoort:

- o het bestuur van de onderneming te verzekeren tot een definitieve regeling tussen de verschillende aandeelhouders en de bestuurders is tussengekomen omtrent het aandeelhouderschap, het bestuur en de werking van de vennootschap;*
- o zich alle boekhoudkundige en andere dienstige stukken van de vennootschap te doen overhandigen en deze in bewaring te houden;*
- o elke formule te onderzoeken die zou toelaten het voortbestaan van de vennootschap te vrijwaren al dan niet middels enige herstructureringsmaatregel;*
- o te bemiddelen tussen de verschillende partijen in het kader van een familiale regeling;*
- o trachten de verschillende aandeelhouders en bestuurders te verzoenen;*
- o te antwoorden op de vragen van de partijen;*
- o van zijn werkzaamheden, tussenkomsten en bevindingen op regelmatige tijdstippen verslag uit te brengen aan partijen."*

NV EURO B... en de NV BELGIAN B... S... die deze vordering stellig betwistten, vorderden achtereenvolgens dat :

- de eerste rechter zich onbevoegd zou verklaren om kennis te nemen van de vordering,
- de vordering onontvankelijk zou worden verklaard wegens de exceptie van het gewijsde,
- de vordering onontvankelijk zou worden verklaard bij gebrek aan persoonlijk en rechtmatig belang van de eiseres(sen),
- de vordering ongegrond zou worden verklaard.

4.

Bij de hier bestreden beschikkingen van 18 december 2013 verklaarde de eerste rechter de voormelde vorderingen niet ontvankelijk op de relevante overweging dat deze niet spoedeisend voorkwamen, en werden de eisende partijen in de gedingkosten verwezen.

Grievens/voorwerp van het hoger beroep

5.

Voor een omstandige uiteenzetting van de grieven en de argumentatie van partijen verwijst het hof naar de zeer uitvoerige syntheseconclusies voor partijen.

5.1.

Zeer kort samenvattend blijven zowel de BVBA J... en de BVAB A... (in de zaak 2013/RK/298) en de BVBA N... M... (in de zaak 2013/RK/297) volharden in hun oorspronkelijke vordering tot aanstelling van een voorlopig bewindvoerder.

Anders dan de eerste rechter zijn zij van oordeel dat er wel degelijk hoogdringendheid is en ook de voorliggende feiten en objectieve gegevens de aanstelling van een voorlopig bewindvoerder noodzakelijk maken.

PAGE 01-00000004542-0004-0012-01-01-4

50147

Zij betwisten het standpunt dat zowel NV EURO B... als de NV BELGIAN B... S... ook in hoger beroep aanhouden en vorderen de hervorming van het bestreden vonnis en de inwilliging van de oorspronkelijke vordering tot aanstelling van een voorlopig bewindvoerder, er ondermeer mee belast om "het bestuur van de onderneming te verzekeren tot een definitieve regeling tussen de verschillende aandeelhouders en de bestuurders is tussengekomen omtrent het aandeelhouderschap, het bestuur en de werking van de vennootschap, in ondergeschikte orde, dit bestuur te verzekeren minstens voor een bepaalde duur van 12 maanden, maar in ieder geval, uiterst ondergeschikt, minstens 6 maanden vanaf de te vellen beschikking, waarbij de procedure alsdan in voortzetting wordt gezet op een te bepalen rechtsdag voor verdere evaluatie.

5.2.

NV EURO B... zowel als de NV BELGIAN B... S... vorderen de beschikkingen a quo d.d. 18 december 2013, in de zaken gekend onder rolnummers c/13/00014 en C/13/00015 te hervormen op de hierna volgende punten :

"In hoofdde:

Voor recht te zeggen dat de voorzitter van de rechtbank van koophandel te Veurne, zetelend in kort geding, onbevoegd was om kennis te nemen van de vordering ...;

Ondergeschikt:

De vordering ... onontvankelijk te verklaren, wegens de exceptie van gewijsde;

Meer ondergeschikt:

De vordering ... onontvankelijk te verklaren, bij gebrek aan persoonlijk en rechtmatig belang ...;

Noch meer ondergeschikt:

De vordering ... af te wijzen als ongegrond."

Minstens vorderen NV EURO B... en de NV BELGIAN B... S... dat de bestreden beschikkingen d.d. 18 december 2013, in de zaken gekend onder rolnummers c/13/00014 en C/13/00015, worden bevestigd in de mate dat de vordering tot aanstelling van een voorlopig bewindvoerder wordt afgewezen wegens gebrek aan spoedeisendheid.

Beoordeling

6.

Waar zowel de bestreden beschikkingen van 18 december 2013 als de daartegen ingestelde hoger beroepen (2013/RK/297 en 2013/RK/298) betrekking hebben op één en dezelfde structuur van diverse familiale vennootschappen, en ook de vordering en het verweer in de beide zaken identiek zijn, is er een evidente samenhang tussen de beide beroepsprocedures 2013/RK/297 en 2013/RK/298 zodat het hof, teneinde tegenstrijdige of onverenigbare beslissingen te vermijden, deze beide zaken samenvoegt om in één en hetzelfde arrest te worden beoordeeld.

7.

Waar, zoals hiervoor onder randnr. 5.2. vermeld, zowel de NV EURO B... en de BVBA BELGIAN B... S... op een aantal punten de hervorming van de bestreden beschikkingen vorderen, stellen zij – zonder dit als dusdanig expliciet te formuleren – incidenteel hoger beroep in.

Het incidenteel beroep is aan geen bijzonder formalisme onderworpen (Cass. 24.09.1981, Pas. 1982, I, 125; A. FETTWEIS, Manuel de Procédure Civile, p. 516, 787).

8.

Naar het oordeel van het hof komt het aangewezen voor om vooreerst voormeld incidenteel hoger beroep van zowel de NV EURO B... als de NV BELGIAN B... S... te beoordelen.

8.1.

Naar het oordeel van zowel de NV EURO B... als de NV BELGIAN B... S... had de eerste rechter zich onbevoegd dienen te verklaren omwille van het feit dat BVBA J... en BVBA A... enerzijds en de BVBA N... M... anderzijds (hierna verder 'de appellanten' genoemd) in de motivering van hun inleidende dagvaarding geen concrete feiten aanvoeren op grond waarom de zaak naar hun mening spoedeisend zou zijn.

Nazicht van de voorliggende stukken toont aan dat de door appellanten oorspronkelijk op 18 oktober 2013 uitgebrachte dagvaardingen de voorzitter van de rechtbank van koophandel, zetelend in kortgeding, als bevoegde rechtsinstantie aanduiden en tevens op gemotiveerde wijze werd gewezen op het hoogdringend karakter van de vordering.

Anders dan de NV EURO B... en de NV BELGIAN B... S... voorhouden diende de eerste rechter zich dan ook niet onbevoegd te verklaren, maar was hij wel degelijk bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen om bij hoogdringendheid een voorlopig bewindvoerder aan te stellen.

8.2.

Nog volgens NV EURO B... en de NV BELGIAN B... S... is de eerste rechter ten onrechte niet ingegaan op de opgeworpen exceptie van het gewijsde.

Zij zijn van oordeel dat de vorderingen van appellanten ingaan tegen het gezag van gewijsde van de gevelde beschikkingen en vonnissen van 3 april 2013 door - onder een andere dekmantel - eenzelfde vordering te stellen die er toe strekt hun medebestuurders aan de kant te schuiven om ervoor te zorgen dat de activa/handelszaak aan hen toekomen.

De beschikkingen en vonnissen van 3 april 2013 waarnaar NV EURO B en NV BELGIAN B S verwijzen beoordeelden vorderingen tot opschorting cq. vernietiging van besluiten van de onderscheiden buitengewone algemene vergaderingen.

Huidige vorderingen die de aanstelling van een voorlopig bewindvoerder beogen, hebben onmiskenbaar een ander voorwerp en een andere finaliteit dan de vorderingen die in de voormelde beschikkingen en vonnissen van 3 april 2013 werden beoordeeld.

Het gezag van gewijsde van deze beschikkingen en vonnissen van 3 april 2013 staat er dan ook niet aan in de weg dat huidige vorderingen tot aanstelling van een voorlopig bewindvoerder worden ingesteld.

8.3.

Nog volgens NV EURO B en de NV BELGIAN B S had de eerste rechter de vordering van appellanten als onontvankelijk moeten afwijzen bij gebrek aan persoonlijk en rechtmatig belang in de zin van de artikelen 17 en 18 Ger.W..

Naar het oordeel van het hof beschikken appellanten als bestuurders wel degelijk over het rechtens vereiste belang om de aanstelling van voorlopig bewindvoerder over de NV EURO B en de NV BELGIAN B S te vorderen.

De belangvereiste van artikel 17 gerechtelijk wetboek is immers niets anders, dan de mogelijkheid om een voordeel te halen uit het eventueel gegrondheidsoordeel dat de rechter zal maken (zie o.a. Van Reepingen, Verslag over de gerechtelijke hervorming, Brussel 1964, 41: het bestaat uit 'ieder stoffelijk of zedelijk voordeel - effectief, maar niet theoretisch - dat de eiser kan trekken uit de vordering die hij instelt op het ogenblik dat hij ze aanhangig maakt ...'; M.E. Storme, Procesrechtelijke knelpunten bij de geldend making van rechten uit aansprakelijkheid voor de burgerlijke rechter, in het bijzonder belang, hoedanigheid en rechtspleging, in: postuniversitaire cyclus Delva 1992-1993, 204, nr. 14: '... dat voor de toelaatbaarheid van een vordering uitsluitend het procesrechtelijk belang relevant is en niet het materieelrechtelijk belang, zijnde het belang dat de partij heeft bij de vast te leggen situatie zelf, bij het voorwerp of de uitvoering van de veroordeling of verklaring van recht.').

De vraag of de gevorderde voorlopige beveiligingsmaatregel die appellanten met de aanstelling van een voorlopige bewindvoerder beogen kan worden ingewilligd, betreft dan ook de gegrondheid van de vordering.

8.4.

Waar NV EURO B en NV BELGIAN B S tenslotte nog vorderen dat de vordering van appellanten tot aanstelling van een voorlopig bewindvoerder zou worden afgewezen als ongegrond en zich daarbij steunen op het gebrek aan spoedeisendheid en de afwezigheid van enige reden tot aanstelling van een voorlopig bewindvoerder, betreft dit eigenlijk geen incidenteel hoger beroep vermits de eerste rechter precies het gebrek aan spoedeisendheid heeft weerhouden en verder heeft geoordeeld dat de NV EURO B en NV BELGIAN B S normaal functioneerden.

Eén en ander komt dan ook bij de hiernavolgende beoordeling van het principaal hoger beroep van appellanten aan de orde, zodat het hof er hier niet verder op ingaat.

Wel is het correct dat, waar de eerste rechter het gebrek aan spoedeisendheid weerhield, dit niet tot de onontvankelijkheid maar tot de ongegrondheid van de vordering van appellanten had moeten leiden.

Hoogdringendheid bij een procedure in kortgeding is naast een bevoegdheidsvereiste immers ook een gegrondheidsvereiste.

9.

Blijft de beoordeling omtrent de al dan niet gegrondheid van het principaal hoger beroep van appellanten.

Anders dan NV EURO B en NV BELGIAN B S, daarin bijgetreden door de eerste rechter voorhouden, is het Hof van oordeel dat er wel degelijk omstandigheden voorhanden zijn die de gevorderde aanstelling van een voorlopig bewindvoerder bij hoogdringendheid verantwoorden.

Uit het geheel van de voorliggende gegevens blijkt namelijk dat de verstandhouding en de communicatie tussen appellanten en de overige bestuurders zeer grondig verstoord zoniet onmogelijk is, met als gevolg dat er niet langer op een constructieve manier kan worden samengewerkt.

Niet alleen de voorgaande procedures en de huidige kortgedingprocedures, maar vooral de diverse wapenfeiten die in de syntheseconclusies van partijen worden aangehaald, waaronder ook deze die zich ook na de oorspronkelijke dagvaardingen in kortgeding op 7 november 2013 hebben voorgedaan, zijn daarvan een onmiskenbare getuige.

NV EURO B en NV BELGIAN B S miskennen de werkelijkheid waar zij voorhouden dat hun vennootschapsorganen naar behoren functioneren en er dus blijkbaar geen vuiltje aan de lucht is.

Alle concrete omstandigheden en feitelijkheden in acht genomen lijdt het naar het oordeel van het hof immers niet de minste twijfel dat hier sprake is van een diepgaande, gekarakteriseerde en structurele onenigheid tussen de bestuurders van NV EURO B en NV BELGIAN B S.

Deze feitelijke situatie en de daaruit voortvloeiende onmogelijkheid tot constructieve samenwerking schaden het vennootschapsbelang van zowel NV EURO B[REDACTED] als NV BELGIAN B[REDACTED] S[REDACTED], nu meerdere klanten al hun ontevredenheid en/of klachten hebben geuit en zelfs belangrijke handelspartners/leveranciers hun handelsrelatie reeds hebben opgezegd, wat de verderzetting van de jarenlang uitgeoefende handelsactiviteit van de beide vennootschappen ernstig in het gedrang brengt.

In de gegeven omstandigheden is er naar het oordeel van het hof wel degelijk aanleiding om bij hoogdringendheid - als het ware als een soort staakt-het-vuren - en voor een voorlopig tot zes maanden beperkte periode een voorlopig bewindvoerder aan te stellen die tijdelijk als neutraal en onafhankelijk gezagvoerder kan optreden en handelen in het belang van de beide vennootschappen en met het oog op de verzekering van het voortbestaan ervan.

Dit geldt des te meer nu met de diepgaande en structurele onenigheid tussen de bestuurders, de mogelijkheid blijft bestaan dat één en ander steeds maar verder blijft escaleren en zij handelingen stellen, waardoor niet enkel het vennootschapsbelang maar ook mekaars vennootschapsrechterlijke en vermogensrechtelijke belangen in het gedrang worden gebracht.

NV EURO B[REDACTED] en NV BELGIAN B[REDACTED] S[REDACTED] kunnen niet worden bijgetreden in hun argumentatie dat appellanten nooit een ernstige poging hebben ondernomen om één en ander intern te bespreken en om die reden er niet meteen tot de aanstelling van een voorlopig bewindvoerder dient te worden overgegaan.

Ook hier miskennen NV EURO B[REDACTED] en NV BELGIAN B[REDACTED] S[REDACTED] de hiervoor al vermelde realiteit die van een diepgaande, gekarakteriseerde en structurele onenigheid tussen de bestuurders getuigt, waardoor elke constructieve communicatie thans volkomen zoek is.

Tenslotte beweren, maar bewijzen NV EURO B[REDACTED] en NV BELGIAN B[REDACTED] S[REDACTED] niet, noch maken zij aannemelijk dat de door appellanten gevorderde aanstelling van een voorlopige bewindvoerder belangrijke economische schade zou teweeg brengen.

Zoals hiervoor al werd aangegeven hebben al meerdere klanten hun ontevredenheid en/of klachten geuit en hebben zelfs belangrijke handelspartners/leveranciers reeds hun handelsrelatie met de beide vennootschappen stopgezet.

Naar het oordeel van het hof kan de aanstelling van een voorlopig bewindvoerder er eerder toe bijdragen dat de inmiddels al uitgehangen vuile was zo snel als mogelijk wordt binnengehaald en in het belang van de beide vennootschappen het imago wordt hersteld en het vertrouwen van klanten, leveranciers en handelspartners wordt teruggewonnen.

Er is naar het oordeel van het hof vooralsnog geen reden om deze aanstelling van een bewindvoerder, die slechts als een tijdelijke en voorlopige maatregel kan gelden, te laten gelden tot zolang – zoals door appellanten in hoofdorde gevorderd – tussen de verschillende aandeelhouders en de bestuurders een regeling is tussengekomen omtrent het aandeelhouderschap, het bestuur en de werking van de beide vennootschappen.

50152

Evenmin kan de voorlopig bewindvoerder worden belast met een bemiddelings- en/of verzoeningsopdracht.

Dit belet evenwel niet dat de periode waarin de voorlopige bewindvoerder de hem toevertrouwde opdracht uitvoert, ertoe kan bijdragen dat de gemoederen tussen de bestuurders bedaren en zij alsnog de mogelijkheid vinden om de strijdbijl te begraven en zich erop toe te leggen om in alle redelijkheid, in eenieders belang en voornamelijk in het belang van de beide vennootschappen alsnog een vergelijk te betrachten.

Zoals hiervoor al aangegeven beperkt het hof de aanstelling van de voorlopige bewindvoerder tot een voorlopige periode van zes maanden, en stelt het de zaak in voortzetting en voor opvolging en evaluatie van de voorlopige bewindvoering op de hiernabepaalde datum.

In toepassing van artikel 74, 2° d) W.Venn. beveelt het Hof dat een uittreksel van dit arrest door toedoen van de voorlopige bewindvoerder in het vennootschapsdossier wordt neergelegd en in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.